

Személynév és megszólítás*

DOMONKOSI ÁGNES

1. Bevezetés

A személynevek névtani kategóriája szorosan összefonódik a másik személyhez fordulás, a megszólítás nyelvi műveletével. A másik emberrel való kapcsolattartás a nyelv egyik legalapvetőbb és legősibb funkciója, így a személyek megnevezése, a személynevek használata mellett a megszólításuk művelete is szinte a nyelvvel egyidős kategória (vö. HOFFMANN 2008). Az ünnepektől gazdag névtani munkássága a személynevek területére is kiterjed (pl. HOFFMANN 2008, 2010, HOFFMANN–TÓTH 2015), köszöntésképpen — kapcsolódva a személynevek kategóriájának és használatának leírásához — röviden, problémafelvető jelleggel azt tekintem át, hogy milyen módon függ össze a személynév jelensége a saját szűkebb kutatási területemet jelentő megszólítás műveleteivel.

2. Személyemlítés és megszólítás

A személynevek általánosan és alapvetően betöltött funkciója az egyének azonosítása. A használat felől közelítve a személynevek és a megszólító megnyilatkozások viszonyának kérdése azért is meghatározó, mert a személyneveknek a személyek említése mellett a megszólításként való megvalósulás a másik prototipikus, konvencionális használati lehetőségük.

A személynevek kategóriája éppen azáltal is elkülönül a tulajdonnevek egyéb típusaitól, hogy a személyneveknek nemcsak említésként van azonosító szerepük, nemcsak egy referenciális jelenet szereplőjeként képesek egyértelműen azonosítani egy-egy entitást (vö. TÁTRAI 2011), hanem a beszédpartnernek között formálódó figyelmi jelenetben is alkalmasak a címzett egyértelmű azonosítására, megjelölésére. A személyekkel mint a közlés címzettjeivel való kapcsolat tartása és alakítása ugyanis minden kommunikációs aktus velejárója, amelyben a megszólítás módozatainak kiemelt szerepük van.

A tulajdonnevek közül gyakran kerülnek még megszólító pozícióba az állatnevek, szintén a közlés címzettjeként azonosítva az adott élőlényt (pl. *Morzsó*

* A tanulmány elkészítését az NKFIH K 137659 számú pályázata és a #52210706 Visegrad Scholarship támogatta.

kutyánk, hegyezd füled). A megszólítás műveletét tekintve ezért az állatnevek hasonló viselkedést, használati sajátosságokat mutatnak a személynevekkel, azaz a szólítás és névszerűség összefüggéseivel kapcsolatos megállapítások ezekben az esetekben is érvényesülnek. Egyéb tulajdonnevek azonban csak megszemélyesítés révén kerülhetnek megszólító pozícióba. Ez a megszemélyesítés eredhet olyan aposztrofikus helyzetből (TÁTRAI 2008), amelyben egy fiktív beszédszituáció megszólítottjává egy tárgy, város, fogalom válik, és amely tipikusan a lírai közlésmódra jellemző, ahogyan KÁLMÁN BÉLA diáknótából vett példája is mutatja (1981): „*Selmec, Selmec, Selmec, Selmec, te vagy az oka mindennek!*” Emellett nyilvános beszédekben, illetve a levelezési gyakorlatokban metonimikus leképezések révén intézménynevek is előfordulhatnak megszólító helyzetben, például: *Tisztelt Állami Számvevőszék!* (lásd bővebben DOMONKOSI 2020).

A szólítónév és említőnév kategóriájának megkülönböztetése (ÖRDÖG 1973: 79, KÁLMÁN 1981) is azon alapszik, hogy az említésben és a szólításban eltérő nyelvi eszközökkel és műveletekkel történik meg a személyek azonosítása: más szabályszerűségek érvényesülnek ugyanis a címzettként és a beszéd tárgyaként való megjelenítésben. A megszólítás beszédhelyzete ugyanis a jelenlét, a deiktikus szerep miatt gyengíti a nevek legalapvetőbb, azonosító funkciója érvényesülésének szükségességét, másfelől az udvariasság megtartandó maximája révén azonban be is határolja a használható formák körét (vö. ÖRDÖG 1973: 150–151). A személyemlítés változatai és lehetőségei elkülönülnek ugyan a megszólításoktól, egyes sajátosságaikat tekintve mégis hasonlítanak rájuk: szintén van szociális jelentésük, azaz jelezhetik az említett személy és a beszélő és a beszédpart közötti viszony jellegét is. Azaz a szólítás és az említés művelete hasonló elemkészletből gazdálkodik, azonban a személyre utalás lehetséges módozatait a közlés társas viszonyrendszere eltérő módon jelöli ki.

A HOFFMANN által javasolt kognitív-pragmatikai alapú személynév-tipológia (2008) ugyan nem tér ki a megszólítás műveletének jelentőségére, azonban az általa kiemelt jelentőségűnek tartott névadás aktusa (2008: 9) nemcsak egyedi névadási rítusokban, illetve a nevek örökítődése valósulhat meg, hanem egy-egy gyakorlatközösség szólítási gyakorlatainak megszilárdulása révén is állandósulhat, és esetlegesen reflektálódhat. A rendszeresen azonos módon való megszólítás tehát besorolható a „résztevők által akár nem is tudatosított névadási helyzetek” (2008: 9) csoportjába.

A felállított névtipológia pragmatikai és kognitív szempontból rendszerezi a személyneveket, és a két szempont alapján kirajzolódó négy-négy csoport között egyértelmű megfeleléseket állapít meg. Megkülönbözteti (1) a pragmatikai szempontból választott vagy listanévtípust, kognitív szempontból referáló névtípust; (2) a pragmatikai szempontból átadott vagy automatikus névtípust, kognitív szempontból kapcsolati vagy nexusnévtípust; (3) a pragmatikai szempontból alkotott vagy kreált névtípust,

kognitív szempontból sajátosságjelölő vagy leíró név, illetve (4) a pragmatikai szempontból módosított, kognitív szempontból név affektív név csoportjait (HOFFMANN 2008: 8–12).

Míg a választott vagy listanevek legtipikusabban egy névadási aktus, az átadott vagy automatikus nevek hagyományozódás révén kapcsolódnak a viselőjükhöz, addig a kreált vagy alkotott neveknek nevezett elemek csoportja igen erősen kötődik részben az említés, részben a megszólítás gyakorlataihoz. Az említés vagy a megszólítás ismétlődő aktusai révén válnak ugyanis azonosító szerepűvé, tulajdonképpen névvé. Az, hogy ezekben a folyamatokban az említés és a szólítás cselekvéseinek különülten is szerepe lehet, abból adódik, hogy a ragadványnevek egy része említőnévként él, tehát csak akkor használják, amikor a viselője nincs jelen; a ragadványnevek másik része azonban a névviselő jelenlétében, szólítónévként is érvényesül (BAUKÓ 2015: 114). A módosított nevek használata is a nagyon szorosan kapcsolódik a megszólítás műveletéhez, a becézés, becézgetés művelete révén: ugyanis a becézőnevek használata (HAJDÚ 1974) is a szólítás aktusaiban valósul meg, és annak iteratív gyakorlataiban rögzül, még akkor is, ha maga a becéző forma egy tipikus, kulturálisan adott elemkészletből választódik ki.

A magyar megszólítási szokásrendet átfogóan feltáró kutatás empirikus adatai (DOMONKOSI 2002) között ilyen iteratív megszólítási gyakorlatok révén rögzülő névhasználatot jelez több interjúban elmesélt történet is. Ilyen esetről számolt be például egy fiatal nő adatközlő, aki 2–3 éves korában gyermeki szóképzéssel *mamacsi*-ként kezdte el szólítani nagyanyját, később pedig ezt a formát az egész rokonság használta említő és szólító formaként egyaránt, a családon belül a nagymama általánosan használt nevévé vált. A *Mamacsi* formának a családi gyakorlatközösségen belüli ragadványnévszerű használatában a megszólítás gyakorlatának meghatározó szerepe volt. A HOFFMANN-féle rendszerezés szerint a *Mama* formából való kiindulás miatt akár affektív szerepű módosított névként is értelmezhető, meglátásom szerint azonban inkább a kreált vagy alkotott név kategóriájába sorolható, ugyanis az egyedi képzési mód miatt névteremtésként fogható fel, és maga a név pedig a szólítás aktusai révén alakult ki (HOFFMANN 2008: 10).

Sok hasonló, szólítás révén névvé válási narratíva kötődik a családi közösségeken kívül az iskolai közösségekhez is. Egy középkorú férfi adatközlő a saját személyére használt megszólítások között számolt be a *Gida* ragadványnév tanórai keletkezéséről. A *Róbert* keresztnévből kiindulva tanára a Milne-történet nyomán¹ egyszeri játékos, érzelemkifejező módon a *Na, Róbert Gida, hogy is van ez?* kérdéssel szólt hozzá, az egyszeri megszólítás pedig az osztályközösség

¹ Alan Alexander Milne regényében Róbert Gida Micimackó gazdája. A. A. Milne 1975. *Micimackó; Micimackó kuckója*. Ford. Karinty Frigyes. Budapest, Móra Könyvkiadó.

gyakorlatában *Gida* formában tovább élt, az adatközlő ragadványnevévé válva úgy, hogy erről a megszólítást kezdeményező pedagógusnak sokáig nem is volt tudomása.

Azonosító funkciója révén szinte minden személynév állhat önálló megszólításként, vokatívuszi szerepben. Az általánosan megszólításként használt egyéb főnevek, főnévi szerepű elemek tekintetében viszont fölvetődhet a kérdés, hogy milyen kritériumok alapján tekinthetők tulajdonnévnek. HAJDÚ MIHÁLY szerint azok a nyelvi elemek tulajdonnevek, amelyek szövegkörnyezet nélkül is képesek az identifikálásra, a *tanár úr*, *kedvesem* és hasonló megszólítások pedig azért nem nevek, mert csak szövegkörnyezetben valósítják meg az egyedítést (1997: 475). Ez az elhatárolás azért problematikus, mert az identifikáló funkció mindig csak a használó közösség számára érvényes, és így kisebb közösségben alapvetően közszóji elemek is betölthetnek azonosító szerepet, ezért válhatnak például az *Öcsi*, *Hugi* becézett rokonsági terminusok igen gyakran névszerepűvé.

Összefüggésben azzal, hogy a tulajdonnévi jelleg függ akár a nyelvhasználók előismereteitől, gyakorlataitól, a kontextustól és a szituációtól is (vö. J. SOLTÉSZ 1979: 24–32), értelmezésem szerint egy-egy közösségben a rendszeres szólítás gyakorlata tulajdonnévi szerepűvé tehet egyébként közszóji elemeket. A megszólítási szokásrendet feltáró kutatás (DOMONKOSI 2002) empirikus adatai között szerepel olyan családi gyakorlat leírása, ahol az egyik nagymamát rendszeresen *Nagyi*-ként, a másikat pedig *Mama*-ként szólítják. A beszámoló szerint ennek a megkülönböztetésnek egyértelmű azonosító szerepe van a családon belül, sőt a gyerekek a családon kívüli helyzetekben akár reflektálnak is erre, és elmagyarázzák, hogy a két nagymamájuk „névét” nem lehet összekeverni. Hasonló a gyakorlatközösségen belüli tulajdonevesedés figyelhető meg a párkapcsolati megszólítások gyakorlatában. Az említett kutatásban (DOMONKOSI 2002) a párkapcsolati megszólításokat feltáró kérdésekben számos olyan becézés szerepelt, amelyek az állandósult használat révén válnak névszerepűvé. Az ilyen kifejezéseket — a tulajdonnévi jellegű elemként való értelmezés jeleként — az adatközlők tipikusan nagybetűvel is írták: *Bogyó*, *Maci*, *Malacka*, *Manó*, *Mókus*, *Mümszli*, *Nyuszifül* stb. Ezek a megszólítások általában csak az adott személyek viszonyában értelmeződnek névként, a párkapcsolat közösségalkotásra törekvő, szlengszerű elemeiként is értékelhetők (vö. KEGYESNÉ 2009).

Az említés és a szólítás műveletei, illetve a személynév közötti viszonyban tehát összetett kapcsolat rajzolódik ki: az említés és megszólítás közösségi gyakorlatai ugyanis a tulajdonnévként való értelmezésben is szerepet játszhatnak. Meghatározza ezt a kölcsönös viszonyt emellett az is, hogy a személynév különböző típusai különféle arányokban, módokon és társas szerepben vehetnek részt a megszólítás műveleteiben, aminek lehetőségeit a következő fejezet mutatja be.

3. A személynévi kategóriák szerepe a megszólításban

A személynévi kategóriák sokfélesége sajátosan rendeződik el a megszólítás műveletéhez viszonyítva, míg egyes személynévtípusok, például a becenevek eredendően kötődnek a szólítás műveletéhez, addig más névtípusok, például a hivatalos, teljes nevek kevésbé tipikusan fordulnak elő önálló megszólításként.

A megszólítást a szóbeli nevek egyik típusának tekintő empirikus munkák, (így például BÍRÓ 1996) kisebb közösségeket feltárva ugyan, de egyértelmű összefüggéseket mutattak ki az egyes névtípusok megszólításként való előfordulásának gyakoriságában: a kétrészes nevek ritkának számítanak ebben a szerepben, a családnévek gyakoribbak, a keresztnévek alapformái is viszonylag ritkák, nagyobb számban fordulnak elő becézőnevek, és igen gyakori megszólítási mód a ragadványnév is, mint a közösségi összetartozás hordozója. Az alkotott és a módosított nevek (HOFFMANN 2008) kategóriájának szerepe tehát egyértelműen kiemelkedik.

A következőkben ezért azt tekintem át, hogy — figyelembe véve a HOFFMANN (2008) által felállított kategóriákat is — az egyes személynévtípusok hogyan vehetnek részt, és milyen szerepük van a magyar megszólítási szokásrendben.

A mai magyar megszólítási gyakorlatban a választott nevek közé sorolható nevek, az ún. keresztnévek meghatározónak számítanak. A választott néven való szólítás egymást ismerő, egyenrangú viszonyban lévő beszédpartnerek között igen tipikusnak tartott megszólítási forma, azonban a használati gyakorlatban egy sajátos ellentmondás fedezhető fel. Bár a keresztnéven való szólítás lehetőségéhez hozzátartozik a bizalmasság, a közeli viszony társas jelentésének mozzanata, az adatok azt mutatják (DOMONKOSI 2002), hogy valójában egyik bizalmasnak számító kapcsolattípusban sem ez a leggyakoribb forma, ugyanis a módosított, affektív szerepű becézések jóval gyakrabban szerepelnek. Meggyőzően szemlélteti ezt például az, hogy a szülő-gyerek viszonyban a gyerek megszólítására 14,3%-ban jelöltek meg keresztnévi és 42,9%-ban becézett keresztnévi formát az adatközlők (DOMONKOSI 2002: 64).

A becézett keresztnév általános szerepe olyan helyzetet teremt, hogy a pusztán keresztnévi megszólítás az ilyen helyzetekben érzelemkifejező szerepűvé is válhat, ugyanis az általánosan használt formától való eltérésnek jellemzően ilyen funkciója van. Egy, a gyerekei megszólítására általában különböző becézéseket használó nő adatközlő például arról számolt be az interjúk során, hogy ha gyermekei keresztnévét használja megszólításként, akkor azok már tudják, hogy szidás, dorgálás következik. A becézett keresztnév affektív háttere tehát jóval alkalmasabbá teszi ezt a személynévtípust a bizalmas viszonyokban való használatra.

A becézések általános szerepe, a becézőnevek tipikussága azt is eredményezi, hogy az ide sorolható nevek eredeti affektív szerepe csökken. A módosított nevek

kategóriájának használatában rejlő érzelmkifejezési lehetőségeket mégis jól mutatja, hogy például a testvérek közötti kapcsolatban a becézett változatok között nagyobb arányban vannak jelen a nem tipikus becézések, amelyek eredeti érzelmi tartalma még nem kopott meg az általános használat miatt (vö. HAJDÚ 1974: 42).

A választott és a módosított nevek a megszólítás műveletében egyaránt gyakran kombinálódnak társjelölő elemekkel, elsősorban rokonsági terminusokkal (*István öcsém*) vagy rokonságnévi eredetű (*Katika néni*) elemekkel. Ezek a kapcsolódások azt jelzik, hogy a megszólításban a másik személyének megjelölése udvariassági, a kapcsolatot alakító mozzanatokkal fonódik össze.

Ahogy a 2. fejezet bemutatta, az alkotott vagy kreált nevek születése igen erősen kötődik a megszólítási, illetve a kisközösségeken belüli említési gyakorlatokhoz. Az ebbe a csoportba sorolható nevek szólításként a bizalmas viszonyokban jellemzőek, és sokszor a nevet adó, használó közösséghez való tartozást is jelzik.

Az átadott, kapcsolati nevek jelentik a megszólításra önmagukban legkevésbé alkalmas személynevek csoportját. A pusztai vezetéknevi megszólításra a mai gyakorlatok empirikus feltárása (DOMONKOSI 2002) csak a diákok iskolai szólításából, illetve sorkatonai élményekből mutatott adatokat. Az átadott, kapcsolati neveknek a megszólítás műveletében való ritkasága összefügg ennek a kategóriának a pragmatikai és kognitív hátterével. Automatikus hagyományozódása a viselőjének egy családhoz való tartozását jelzi, a kívülállók részéről, ez az elsősorban formális színtereken betöltött szerep azonban önmagában nem elég udvarias, hiszen a megszólított társadalmi státuszának, pozíciójának, szerepének a jelölése is szükséges lehet. A pusztai átadott néven való szólítás ezért lekezelő, hierarchiát sugalló jellegű, illetve esetleg egyenrangú beszélők nem státuszorientált viszonyában képzelhető még el. Ez a névtípus általában nyilvános nyelvhasználati színtereken használatos, ezért rangot, foglalkozást (*doktor, igazgató*) jelölő szerepfőnevekkel, illetve általános társjelölőkkel (*úr, asszony*) jár együtt, megszólításként csak ezekkel együtt szokásos és udvarias.

A mai magyar gyakorlatban a hivatalos nevet tipikusan az átadott, kapcsolati név és egy vagy két választott, referáló név alkotja. A teljes, hivatalos néven való szólítás sajátosságai az átadott név szólítási gyakorlataihoz állnak közel. Az adatok alapján ez a forma (DOMONKOSI 2002) iskolai szituációkban, például feleltetés, névsorolvasás során jellemző a diákokhoz fordulva, illetve igen gyakran figyelmeztető szerepe van. Az iskolai, gyerekekhez forduló gyakorlatokon túl csak olyan formális helyzetekben figyelhető meg, amelyekben az ismeretlen személy azonosítása az elsődleges, és nincsen szükség a tisztelet jelölésére, udvariassági mozzanatokra, például okmányok átvétele során, orvosi rendelőbe való behíváskor.

A hivatalos néven való szólítás tipikus társas jelentése miatt sajátos az az új fejlemény, hogy a levelezésben *tisztelt*, sőt *kedves* jelzővel is megjelent a társ-

jelölő nélküli teljes néven szólítás gyakorlata. E megszólítási forma érvényesüléséhez az is hozzájárulhat, hogy a név kiegészítésére alkalmas *úr* megszólításnak nincsen általánosan elfogadott, semleges értékű női megfelelője. A teljes néven szólítás ugyan egyértelműen megnevezi a címzettet, a további rangra, címre pozícióra utaló elemek hiánya miatt azonban a levelezésben szokásos tiszteletadó funkció kevésbé érvényesül benne. Bár a személytelen, egyenrangú ügyintézési helyzetekben egyre általánosabb, a fokozott tiszteletet igénylő, aszimmetrikus viszonylatokban, például oktató-hallgató kapcsolatban azonban udvariatlannak hat (vö. DOMONKOSI–LUDÁNYI 2020)

A személynevek típusainak és a megszólításoknak az összefüggéseit áttekintve a HOFFMANN-féle kategorizáció (2008) igen jól használhatónak bizonyul, ugyanis a pragmatikai-kognitív szempontrendszer előtérbe hozza és magyarázza azokat a tényezőket is, amelyek miatt az alkotott, sajátosságjelölő, leíró nevek, illetve a módosított vagy affektív nevek a többi névtípusnál szorosabb viszonyt mutatnak a megszólítás műveletével.

4. Összegzés

A személynevek kategóriájának és a megszólítás műveletének összefüggéseit áttekintve számos megoldandó kérdés vetődik fel, amelyek tisztázása a személynevek használatalapú rendszerezéséhez is hozzájárulhat, kiegészítheti azt. A működések és összefüggések rendszerezése azt mutatja, hogy keletkezésükben, eredetükben a sajátosságjelölő és az affektív nevek (HOFFMANN 2008) erősebben kötődnek a szólítás gyakorlataihoz. Bár minden névtípus használható megszólításra, mégis más-más gyakorisággal és más-más funkcióban vesznek részt benne. A megszólítás műveletének és a személynevek típusainak összevetése összességében nemcsak ahhoz járulhat hozzá, hogy a megszólításra alkalmas elemkészletet a névtípusoknak megfelelően írassuk le, hanem ahhoz is, hogy a személynevek tipologizálásában a megszólítás aktusához való kapcsolódásuk, abban játszott pragmatikai szerepük is megjelenhessen.

Irodalom

- BAUKÓ JÁNOS 2015. *Bevezetés a szocioonomasztikába*. Nyitra, Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem Közép-európai Tanulmányok Kara.
- BÍRÓ FERENC 1996. Egri szakmunkástanulók megszólításformái. In: V. RAISZ RÓZSA szerk., *Anyanyelv és iskola az ezredfordulón*. A Magyar Nyelvtudományi Társaság Kiadványai 207. Budapest. 133–141.
- DOMONKOSI ÁGNES 2002. *Megszólítások és beszédpartnerre utaló elemek nyelvhasználatunkban*. A Debreceni Egyetem Magyar Nyelvtudományi Intézetének Kiadványai 79. Debrecen.

- DOMONKOSI ÁGNES 2020. *Tisztelt MTA! és Kedves Egyesület!* Intézménynevek és intézményre utaló köznevek a megszólítás műveletében. *Acta Universitatis de Carolo Eszterhazy Nominatae. Sectio Linguistica Hungarica* 56: 31–44.
- DOMONKOSI ÁGNES–LUDÁNYI ZSÓFIA 2020. Az életkori szerepek diszkurzív alakítása a hallgató–oktató e-mailezés gyakorlatában. *Alkalmazott Nyelvtudomány* 20/1: 1–25.
- HAJDÚ MIHÁLY 1974. *Magyar becézőnevek 1770–1970*. Budapest, Akadémiai Kiadó.
- HAJDÚ MIHÁLY 1997. A tulajdonnév mint szófaji kategória. In: B. GERGELY PIROSKA–HAJDÚ MIHÁLY szerk., *Az V. Magyar Névtudományi Konferencia előadásai*. A Magyar Nyelvtudományi Társaság Kiadványai 209. Budapest. 471–477.
- HOFFMANN ISTVÁN 2008. A személynévrendszerek leírásához. *Magyar Nyelvjárások* 46: 5–20.
- HOFFMANN ISTVÁN 2010. Név és identitás. *Magyar Nyelvjárások* 48: 49–58
- HOFFMANN, ISTVÁN–TÓTH, VALÉRIA 2015. Viewpoints on the cognitive-pragmatic description of personal names. *Word* 61/1: 141–164.
- KÁLMÁN BÉLA 1981. Hivatalos név, szólítónév, említőnév. In: HAJDÚ MIHÁLY–RÁCZ ENDRE szerk., *Név és társadalom. A III. Magyar Névtudományi Konferencia előadásai*. A Magyar Nyelvtudományi Társaság Kiadványai 160. Budapest. 119–120.
- KEGYESNÉ SZEKERES ERIKA 2009. Becéző szavaink. Egy névtani vizsgálat tapasztalatai. *Alkalmazott Nyelvészeti Közlemények* 4/1: 27–38.
- ÖRDÖG FERENC 1973. *Személynévvizsgálatok Göcsej és Hetés területén*. Budapest, Akadémiai Kiadó.
- J. SOLTÉSZ KATALIN 1979. *A tulajdonnév funkciója és jelentése*. Budapest, Akadémiai Kiadó.
- TÁTRAI SZILÁRD 2008. Aposztrófé In: SZATHMÁRI ISTVÁN főszerk., *Alakzatlexikon. A retorikai és stilisztikai alakzatok kézikönyve*. Budapest, Tinta Könyvkiadó. 121–124.
- TÁTRAI SZILÁRD 2011. *Bevezetés a pragmatikába*. Budapest, Tinta Könyvkiadó.

Personal names and forms of address

The paper aims to show how the phenomenon of the personal name is related to the use of forms of address. Building on Hoffmann’s (2008) typology of personal names, the paper finds that attributive and affective names are strongly associated with address practices, while nexus names are less suitable for addressing by themselves, but rather participate in address practices with titles and honorifics.

Keywords: personal names, name typology, forms of address

Domonkosi Ágnes
ORCID: 0000-0001-8602-1985
Nyelvtudományi Kutatóközpont
Eszterházy Károly Katolikus Egyetem
domonkosi.agnes@nytud.hu